

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi alkoholilainsäädännön muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä on pyritty nykyisen kunnallisen alkoholitarkastuksen epäkohtien ja puutteellisuksien korjaamiseen siirtämällä alkoholilainsäädännön valvonta kunnilta lääninhallituksille. Tämän vuoksi lääninhallituksiin ehdotetaan perustettavaksi yhdeksän tarkastajan virkaa. Virat tullaan perustamaan vuoden 1991 valtion

tulo- ja menoarviossa. Tämän lisäksi näihin tehtäviin on tarkoitus kohdentaa lääninhallituksen muista tehtävistä arviolta 15—20 henkilövuoden työpanos.

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

1.1. Tavoitteet

Nyt esillä oleva alkoholitarkastusjärjestelmän uudistus pyrkii omalta osaltaan minimoimaan alkoholi- ja keskioluthaittoja tehostamalla ja yhdenmukaistamalla valvontaa, rationalisoimalla toimintaa sekä yksinkertaistamalla hallintoa.

1.2. Keinot

1.2.1. Alkoholitarkastuksen siirtäminen lääninhallituksien tehtäväksi

Nykyisessä kunnallisessa alkoholitarkastusjärjestelmässä on havaittu eräitä epäkohtia ja puutteita, joiden poistaminen on vaikeaa, jos alkoholitarkastajat ovat edelleen pääasiassa osapäivätoimisia kunnan virkamiehiä. Alkoholivalvonnan rationalisointi, tehostaminen ja yhdenmukaistaminen sekä tarkoituksenmukai-

sen työnjaon kehittäminen eri valvontaviranomaisten kesken edellyttää ammattitaitoisia ja kokopäiväisiä virkamiehiä.

Voimassa olevan järjestelmän puutteita voidaan parhaiten korjata yksinkertaistamalla hallintoa keskittämällä alkoholi- ja keskiolutlainsäädännön noudattamisen valvonta lääninhallituksille siltä osin kuin se voimassa olevien säännösten perusteella on kuulunut kunnallisille alkoholitarkastajille.

1.2.2. Lääninhallitusten vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen

Alkoholilaissa (459/68) on säännöksiä, joissa lääninhallitukselle on uskottu päätösvaltaa alueensa alkoholiasioissa. Lääninhallituksella on valta alkoholilain 37 §:n 4 momentin nojalla markkinain, toripäivien tai sotilaskuljetuksen vuoksi tai milloin muut senkaltaiset syyt niin vaativat, kieltää määrääjäksi, enintään kuudeksi päiväksi alkoholijuomien vähittäismyynti kunnassa. Tämä säännös on myös voimassa keskioluen osalta (keskioluesta annetun

lain 14 §:n 3 momentti (253/87)). Lääninhallitus hyväksyy, kuultuaan alkoholiyhtiötä alkoholijuomien pysyvän anniskelupaikan vastaan hoitajan ja hänen sijaisensa (44 §).

Lääninhallitus myöntää luvat majoitus- ja ravitsemisliikkeen harjoittamiseksi. Lääninhallituksella on myös oikeus majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen 51 §:n (502/69) nojalla antaa varoitus anniskeluliikkeen harjoittajalle, toimitusjohtajalle, vastaavalle hoitajalle tai tämän sijaiselle taikka ryhtyä muuhun anniskelupaikkaa koskevaan toimenpiteeseen.

Voidaan katsoa, että lääninhallituksille kuuluvat alkoholiasiat ja käsillä olevassa esityksessä ehdotettu alkoholitarkastuksen siirto lääninhallituksille muodostavat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

Eräät lääninhallitukset ovat lausunnoissaan kiinnittäneet huomiota siihen, että niille tulisi antaa tarpeelliset valtuudet puuttua erilaisin lähinnä kurinpitotoimin anniskelupaikassa mahdollisesti esiintyviin rikkomuksiin, väärinkäytöksiin ja epäkohtiin. Tässä vaiheessa luottaessa uutta järjestelmää ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista laajentaa viranomaisten toimivaltuuksia näiltä osin.

1.2.3. Raittiuslautakunnan aseman uudistaminen

Kunnallisen alkoholitarkastuksen tehtävien siirtyessä lääninhallituksille raittiuslautakunta tai sen tehtävistä huolehtiva muu lautakunta tai kunnanhallitus jää kunnassa ainoaksi alkoholi- ja keskiolutasioita hoitavaksi hallintokunnaksi. Kunnan ja sen alaisten toimintayksiköiden muuttunut asema sekä muutokset alkoholivalvonnassa edellyttävät paikallisten alkoholilojen seuraamisen menettelyn uudistamista.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Lainsäädäntö

Alkoholilain 73 §:n (1277/87) mukaan kunnassa, jossa on alkoholijuomien vähittäismyynti- tai anniskelupaikka, tulee olla kunnallinen alkoholitarkastaja valvomassa, että alko-

holilakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä asetettuja ehtoja noudatetaan. Kunnallisen alkoholitarkastajan tulee alkoholijuomista annetun asetuksen 41 §:n 1 momentin (644/68) säännöksen nojalla erityisesti valvoa alkoholijuomien vähittäismyyntiä ja anniskelua paikkakunnalla.

Jos kunnassa on alkoholilain nojalla valittu kunnallinen alkoholitarkastaja, hän toimii myös keskioluesta annetussa laissa (462/68) tarkoitettuna kunnallisena tarkastajana. Paikallinen valvoja on myös poliisi. Ellei kunnassa ole aloitettu alkoholilain alaisten alkoholijuomien vähittäismyyntiä tai anniskelua, keskioluesta annetun lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten paikallinen valvonta kuuluu lähinnä poliisille. Keskioluesta annetun asetuksen 23 §:n (645/68) säännöksen mukaan poliisin ja kunnallisten alkoholitarkastajien tulee erityisesti valvoa keskioluen vähittäismyyntiä ja anniskelua paikkakunnalla.

Alkoholilain 77 §:n 1 momentissa (714/76) säädetään, että kunnallisella alkoholitarkastajalla on oikeus päästä tarkastamaan alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelupaikkaa, sen varastoja, kirjanpitoa, kirjeenvaihtoa, lueteloita ja muita valvonnassa tarvittavia asiakirjoja. Vähittäismyyntipaikan vastaava johtaja tai tämän sijainen sekä anniskelupaikan vastaava hoitaja tai tämän sijainen ovat velvollisia antamaan tarkastuksen toimittajalle tarpeelliset tiedot ja muutoinkin avustamaan tarkastajaa hänen työssään (77 §:n 2 momentti). Kunnallisella alkoholitarkastajalla on eräiden muiden valvontaviranomaisten lailla oikeus saada viranomaisilta virka-apua, tarpeellisia tietoja ja lausuntoja alkoholilain noudattamisen valvomista ja alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selville saamista ja ehkäisemistä varten (80 §).

Tarkastuksen toimittaja on velvollinen pitämään salassa tarkastuksessa tietoonsa tulleet seikat, mikäli niiden ilmoittaminen ei ole epäkohdan korjaamiseksi tai syytettä varten välttämätöntä (77 §:n 4 momentti).

Milloin alkoholilain noudattamisen valvomiseksi toimenpannussa tarkastuksessa on havaittu epäkohtia, jos on aihetta, tulee niistä tehdä ilmoitus ja ehdotus epäkohtien poistamiseksi sosiaali- ja terveysministeriölle, muulle viranomaiselle tai alkoholiyhtiölle (79 §).

Alkoholilain 77—80 §:n säännökset ovat soveltuvien osin voimassa valvottaessa keskioluesta annetun lain noudattamista.

Vuodesta 1989 alkaen valtio on korvannut keskimäärin puolet kunnallisesta alkoholitar-
kastuksesta aiheutuneista käyttökustannuksista.
Kunnat ovat vastanneet lopuista kustan-
nuksista. Kustannusten jakoon valtion ja kun-
tien välillä on sovellettu 1 päivästä tammikuuta
1989 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon suun-
nittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia
(677/82), (98 §).

Alkoholitarkastusta sivuaa raittiustyölain
(828/82) 4 §:n 1 momentti, jonka mukaan
kunnan raittiuslautakunnan on huolehdittava
raittiuuden edistämisestä sekä alkoholiolojen ja
alkoholilain (459/68) valvonnan seuraamisesta.
Muutetussa raittiustyölain (296/88) 4 §:n 2
momentissa, joka tuli voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 1989, säädetään, että kunnanvaltuus-
to voi siirtää raittiuslautakunnan tehtävät
muulle lautakunnalle tai kunnanhallitukselle.

2.1.2. Käytäntö

Kunnallisen alkoholitarkastuksen laajuutta selvittävät seuraavat luvut:

Vuosi	Virkoja kpl	Päätoimisia kpl	Valtionosuus mk	Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna %
1980	326	6	3 221 000	11,8
1981	330	6	3 414 000	6,0
1982	336	6	3 819 000	11,9
1983	345	6	4 470 000	17,0
1984	351	6	5 004 000	11,9
1985	359	6	5 592 000	11,8
1986	371	6	6 066 000	8,5
1987	384	6	6 408 000	5,6
1988	400	6	7 054 000	10,1

Vuosina 1980—1988 kunnalliset alkoholitarkastajat tuottivat seuraavat suoritteet:

Vuosi	Tarkastuskäynnit kpl	Tarkastajan kirjalliset huomautukset kpl	Toimenpide- esitykset Alkolle ja poliisille kpl
1980	74 463	466	308
1983	71 913	272	231
1985	64 878	201	187
1986	65 405	266	189
1987	66 729	228	212
1988	62 586	235	230

Näihin tietoihin ei sisälly Ahvenanmaan maakunta. Sitä koskevat määrärahat on otettu maakunnan vuotuisen tulo- ja menoarvioon sekä otettu huomioon verotaloudellisen tasauksen yhteydessä.

Suoritteet ovat pysyneet jo pitkään lähes samalla tasolla. Toiminta on näinä vuosina ollut ensisijassa valvottavia ohjaavaa. Kunnallisella alkoholitarkastajalla ei ole ollut toimenpidevaltuuksia rikkomuksien varalta.

2.1.3. Muutoksen syyt

Kunnalliseen alkoholitarkastusjärjestelmään on useassa eri yhteydessä kiinnitetty arvostelua huomiota. Esillä ovat olleet muun muassa seuraavat epäkohdat:

- tarkastajien sivuvirkaisuus ja suuri vaihtuvuus;

- työmäärä ja vaadittavat valmiudet ovat suuresti vaihdelleet eri kunnissa;

- tarkastajien asema ja tehtävät ovat osasta kuntia muodostuneet epäselviksi; sekä

- tarkastuskäytäntö on muodostunut epäyhtenäiseksi eri kunnissa.

Tällä hetkellä viranomaisten suorittamaa valvontaa pyritään yleisesti vähentämään. Aniskelu- ja vähittäismyyntiohjeita on viime aikoina uudistettu entistä väljemmiksi. Toisaalta, ottaen huomioon alkoholin asema erityistuotteena, viranomaisvalvontaa tarvitaan edelleen.

2.2. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

2.2.1. Valmisteluelimet

Parlamentaarinen alkoholikomitea (KM 1978:33) ehdotti, että kunnallisesta pääosin sivuvirkaisesta tarkastuksesta tulisi luopua ja siirtää valtion päätoimisiin lääninhallitusten alaisiin alkoholitarkastajiin. Samalle kannalle asettui myös vuonna 1982 mietintönsä jättänyt alkoholilainsäädännön tarkistamistyöryhmä (Työryhmämuistio 1982:12.1 STM). Vuoden 1982 lopussa valmistuneeseen kunnallistalouden neuvottelukunnan mietintöön kuntien valtionosuus- ja avustusjärjestelmän kehittämisestä (KM 1982:66) sisältyi vastaava ehdotus kunnallisen alkoholitarkastuksen uudelleen järjestämisestä.

Valtiontilintarkastajat edellyttivät kertomuksessaan vuodelta 1981, että kunnallisten alkoholitarkastajien organisatorinen asema ja tehtäväpiiri oli syytä selvittää perusteellisesti, eikä uusia päävirkoja tulisi ennen tällaisen selvityksen valmistumista perustaa. He katsoivat, että parlamentaarisen komitean ehdotus saattoi tarjota nykyistä paremman vaihtoehdon kunnallisten alkoholiolojen valvonnalle.

Asiaa selvittänyt alkoholitarkastuksen kehittämistoimikunta (KM 1984:11) ehdotti luovuttavaksi kunnallisista alkoholitarkastajista ja siirryttäväksi lääninhallitusten alaisiin valtion päätoimisiin tarkastajiin sekä tarkastustoiminnan ulottamista myös keskiolotkuntiin.

Alkoholitarkastuksen uudelleenorganisointiin liittyviä eräitä yksityiskohtia erityisesti henkilöstötarpeen osalta selvitettiin tarkemmin alkoholitarkastuksen järjestelytyöryhmässä (Työryhmämuistio 1985:11 STM).

Hallituksen 30 päivänä marraskuuta 1984 antamaan esitykseen alkoholilainsäädännön muuttamisesta (HE n:o 245 vp 1984) sisältyi myös ehdotus alkoholitarkastusorganisaation siirtämisestä lääninhallituksille. Hallitus kuitenkin peruutti lakiesityksen 5 päivänä joulukuuta 1985.

Alkoholitarkastuksen uudelleenjärjestelykysymys on tullut ajankohtaiseksi erityisesti sen johdosta, että valtion ja kuntien välisessä järjestelyasiakirjassa vuonna 1989 on sovittu, että valmistellaan kunnallisen alkoholitarkastuksen siirtämistä valtion tehtäväksi vuonna 1991. Neuvottelupöytäkirjaa käsiteltiin talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 9 päivänä kesäkuuta 1989 ja hallituksen iltakoulussa 21 päivänä kesäkuuta 1989.

2.2.2. Lausunnonantajat

Esityksestä on pyydetty lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä: sisäasiainministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, lääninhallituksilta, Oy Alko Ab:lta, kunnallisilta keskusjärjestöiltä, Hotelli- ja ravintolaneuvosto ry:ltä, Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto HRHL ry:ltä, Kunnalliset Alkoholitarkastajat ry:ltä sekä Suomen Raittiusjärjestöt — Finlands Nykterhetsorganisationer ry:ltä (SRJ-FNO). Sosiaali- ja terveysministeriön saapuneessa 19:ssä lausunnossa yleisesti ottaen paria etutahoa lukuunottamatta on suhtauduttu esitykseen myönteisesti.

3. Esityksen organisatoriset ja hallinnolliset vaikutukset

Nyt ehdotetaan siirryttäväksi osaksi lääninhallitusten alaisiin päävirkaisiin tarkastajiin. Tällöin alkoholitarkastus ulottuisi myös keskiolukuntiin, joita oli 31 päivänä joulukuuta 1989 yhteensä 48. Tarkoituksenmukaiseksi tarkastajien sijoituspaikaksi on nähty lääninhallitusten sosiaali- ja terveysosasto. Myös muiden tarkastustoimintaan osallistuvien on tarkoitus toimia sosiaali- ja terveysosaston ohjaamina. Nykyiset päävirkaiset kunnalliset alkoholitarkastajat nimitettäisiin ilman hakumenettelyä perustettaviin tarkastajan virkoihin. Alkoholitarkastuksen tehtäviä on tarkoitus kehittää lähinnä yksittäisistä tarkastuskäynneistä kokonaisvaltaiseksi valvontatoiminnaksi. Tällöin voitaisiin nykyistä enemmän vaikuttaa alkoholijuomien jakeluverkoston kehittämistä koskeviin ratkaisuihin, harjoittaa ohjaustoimintaa yrittäjien keskuudessa sekä päästä tarkoituksenmukaiseen työnjakoon muiden valvojen kanssa. Tulevaa toimintaa, muun muassa näiden alueellisen tehtäväjaon osalta, on tarkoitus yksityiskohtaisesti käsitellä alemmanasteisissa säännöksissä.

Alkoholitarkastuksen siirtyminen kunnallis-hallinnosta valtionhallintoon merkitsee alkoholitarkastuksen hallinnollisen aseman selkiinnyttämistä. Kunnalliselta alkoholitarkastajalta siirrettyjä tehtäviä hoitava valtion virkamies ei esimerkiksi enää salassapito- ja tietosuojakysymysten osalta ole sidottu kunnallislain (953/76) alkoholilainsäädännöstä poikkeaviin tiedottamis- ja tietojen luovutussäännöksiin.

Uudelleenjärjestelyssä on keskeistä se, miten valvontaorganisaatiota ja -menetelmiä kehittämällä nykyistä tehokkaammin voidaan puuttua alkoholipoliittisesti oleellisiin epäkohtiin ja ehkäistä ennalta niiden syntymistä. Ehdotus merkitsee asioiden hoidon tehostamista ja yksinkertaistamista. Voidaan katsoa, että ehdotuksen toteutuminen järkiperaistää ja yhdenmukaistaa huomattavassa määrin alkoholitarkastusta.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksen toteutuminen edellyttää vuoden 1991 valtion tulo- ja menoarviossa perustettavaksi yhteensä yhdeksän uutta tarkastajan virkaa lääninhallituksiin. Näihin tehtäviin on tarkoitus kohdentaa lääninhallituksen muista tehtävistä myös 15—20 henkilötyövuoden työpanos. Uudistus on mitoitettu siten, etteivät palkkamenot sekä tarpeelliset toimintamenot ylitä kunnalliseen alkoholitarkastukseen tarvittavia määrärahoja. Palkkamenojen osuudeksi arvioidaan 70 prosenttia ja muiden toimintamenojen osuudeksi 30 prosenttia vuotuisista kokonaiskustannuksista. Siirron yhteydessä on mahdollista aikaansaada säästöjä.

Vuonna 1988, jolloin valtio vielä korvasi lähes täysimääräisesti alkoholitarkastuksen kustannukset, suoritettiin kunnille niihin valtionosuutta noin 7 100 000 markkaa. Kuluvana vuonna alkoholitarkastuksen menoiksi arvioidaan 7 800 000 markkaa, mistä määrästä kuntien rahoittama osuus on keskimäärin 50 prosenttia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Alkoholilaki

38 §. Käsitellessään hallituksen esitystä laiksi alkoholilain muuttamisesta (HE n:o 98 vp 1989) eduskunnan talousvaliokunta edellytti mietinnössään n:o 8, että myyntikieltotoimikuntaa sääntelevän 38 §:n tarpeellisuus on kokonaisuudessaan selvitettävä ja ryhdyttävä tar-

vittaessa toimenpiteisiin sen kumoamiseksi. Alkoholilain 38 §:n kumoamista voidaan pitää tarkoituksenmukaisena. Paikallisella tasolla alkoholilyhtiön ja asianomaisten paikallisten viranomaisten yhteistoiminnalla yksittäiset väärinkäyttäjät voidaan seuloa esille soveltaen alkoholilain 34 §:ää, jonka mukaan alkoholijuomaa ei saa vähittäismyyntipaikassa myydä, jos on aihetta olettaa juoman väärinkäyttöä. Tä-

män johdosta ehdotetaan alkoholilain 38 § kumottavaksi.

69 §. Kunnallisen alkoholitarkastusjärjestelmän lakkauttamisehdotuksen vuoksi, mikä edellyttää siihen kuuluvien tehtävien siirtämistä lääninhallitukseen, 69 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että kunnallinen alkoholitarkastaja poistetaan sosiaali- ja terveysministeriön valvottavien viranomaisten joukosta ja korvataan lääninhallituksella.

72 §. Kunnallisen alkoholitarkastuksen lakkauttamisehdotuksen mukaisesti ehdotetaan 72 §:ää muutettavaksi niin, että alkoholiyhtiön hallintoneuvoston antamat alkoholijuomien vähittäismyyntiä, anniskelua ja mainontaa sekä valvontaa koskevat yleiset ohjeet toimitetaan tiedoksi lääninhallituksille.

73 §. Alkoholijuomien jakelun paikallinen valvonta ehdotetaan kunnallisen alkoholitarkastuksen osalta siirrettäväksi lääninhallituksille, jolloin vapauduttaisiin nykyisestä sivutoimisten kunnallisten alkoholitarkastajien käytämisestä. Tämän vuoksi ehdotetaan 73 §:ää muutettavaksi niin, että alkoholilain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten sekä asetettujen ehtojen noudattamista läänin alueella valvoo lääninhallitus, johon näitä tehtäviä varten voidaan perustaa tarkastajan virkoja. Tämän lisäksi näihin tehtäviin on tarkoitettu kohdentaa lääninhallituksen muista tehtävistä riittäväksi arvioitu työpanos, noin 15—20 henkilötyövuotta. Tällöin alkoholitarkastus ulottuisi myös kuntiin, joissa kuntien yleissuostumuksen perusteella saa harjoittaa ainoastaan keskioluen anniskelua ja vähittäismyyntiä.

75 §. Kunnallisen alkoholitarkastusjärjestelmän lakkauttamisehdotuksen vuoksi 75 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että sosiaali- ja terveysministeriö antaa yleiset ohjeet 73 §:ssä säädetyn valvonnan suorittamisesta. Samalla 2 ja 3 momentti ehdotetaan tarpeettomina kumottaviksi.

77 §. Kunnallisen alkoholitarkastusjärjestelmän lakkauttamisehdotuksen vuoksi 77 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että maininnat kunnallisesta alkoholitarkastajasta poistetaan. Lääninhallituksen asianomaisilla viran- ja toimenhaltijoilla on jo voimassa olevan 77 §:n (714/76) nojalla oikeus tarkastaa muun muassa alkoholijuomien vähittäismyynti- ja anniskelupaikkoja. Lisäksi 77 §:n 1 momenttia ehdotetaan tullilaitoksen osalta täsmennettäväksi. Samalla säännöksen sanontaa ehdotetaan ajanmukaistettavaksi.

80 §. Kunnallisen alkoholitarkastusjärjestelmän lakkauttamisehdotuksen vuoksi, mikä edellyttää sanottuun järjestelmään kuuluvien tehtävien siirtämistä lääninhallitukseen, 80 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että säännös kunnallisen alkoholitarkastajan oikeudesta saada viranomaisilta virka-apua sekä tarpeellisia tietoja ja lausuntoja, poistetaan ja tilalle lisätään säännös lääninhallituksen asianomaiselle virkamiehelle kuuluvista vastaavista oikeuksista.

98 §. Kunnallisen alkoholitarkastusjärjestelmän lakkauttamisehdotuksen vuoksi pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

106 §. Kunnallisen alkoholitarkastuksen lakkauttamis- ja sen tehtävien lääninhallitukseen siirtämisehdotuksen johdosta ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset valitusoikeutta koskevaan 106 §:n 2 momenttiin.

1.2. Keskioluesta annettu laki

16 §. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska siihen sisältyvästä ilmoitusvelvollisuudesta säädetään nykyisin myös keskioluesta annetun asetuksen (645/68) 7 §:ssä. Vastaavanlaatuiset säännökset on pääasiassa sisällytetty alkoholijuomista annettuun asetukseen (644/68) ja keskioluesta annettuun asetukseen (645/68).

37 §. Voimassa olevan keskioluesta annetun lain 37 §:n perusteella ei kunnallisen alkoholitarkastajan virkaa voida perustaa kuntaan, jossa myydään ainoastaan keskiolutta.

Kunnallisen alkoholitarkastusjärjestelmän lakkauttamisehdotuksen johdosta, mikä edellyttää sanottuun järjestelmään kuuluvien tehtävien siirtämistä lääninhallitukseen, lain 37 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että kunnallinen alkoholitarkastaja poistetaan valvontaviranomaisten joukosta ja korvataan lääninhallituksella. Ehdotetulla muutoksella alkoholitarkastustoiminta ulotettaisiin myös niihin kuntiin, joissa myydään yksinomaan keskiolutta.

38 ja 39 §:t. Kunnallisen alkoholitarkastusjärjestelmän lakkauttamisehdotuksen johdosta, mikä edellyttää sanottuun järjestelmään kuuluvien tehtävien siirtämistä lääninhallitukseen, keskioluesta annetun lain 38 §:n 1 momenttia sekä 39 §:n 2 ja 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että kunnallinen alkoholitarkastaja poistetaan valvontaviranomaisten joukosta ja korvataan lääninhallituksella.

1.3. Raittiustyölaki

4 §. Nyt esillä olevassa lakiesityksessä ehdotetaan kunnallisen alkoholitarkastuksen lakkauttamista ja sille kuuluvien tehtävien siirtämistä lääninhallituksille. Koska ei ole mahdollista, että kunnan raittiuslautakunta tai muu lautakunta taikka kunnanhallitus suorittaa lääninhallitukselle kuuluvan alkoholivalvonnan seuraamista, ehdotetaan raittiustyölain 4 §:n 1 momentin muuttamista niin, että raittiuslautakunnan tehtäviin edelleen tältä osin kuuluisi alkoholiolojen seuraaminen.

2. Voimaantulo

Esityksen sisältämät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

1.

Laki

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun alkoholilain (459/68) 38 §, 75 §:n 2 ja 3 momentti sekä 98 §,

sellaisina kuin niistä ovat 38 §:n 1 momentti 15 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1125/89), 75 §:n 2 ja 3 momentti 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (971/80) ja 98 § 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1277/87), sekä

muutetaan 69 §, 72 §, 73 §, 75 §:n 1 momentti, 77 §:n 1 momentti, 80 § ja 106 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 69 § 19 päivänä marraskuuta 1982 annetussa laissa (829/82), 72 § 13 päivänä elokuuta 1976 annetussa laissa (678/76), 73 § edellä mainitussa 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa sekä 77 §:n 1 momentti 27 päivänä elokuuta 1976 annetussa laissa (714/76), sekä

lisätään 73 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

69 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asiana on, huomioon ottaen kuitenkin mitä 71 §:ssä säädetään, valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäksi, että alkoholiyhtiö ja lääninhallitukset suorittavat kukin toimialallaan niille tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat valvonta- ja muut tehtävät.

72 §

Alkoholiyhtiön hallintoneuvoston antamat alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa koskevat sekä 11 §:n 1

Alkoholilain 73 §:n muutosehdotus merkitsee alkoholitarkastajan kunnallisten pää- ja sivuvirkojen lakkauttamista. Tämän vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että päävirkaiset alkoholitarkastajat, vuonna 1990 yhteensä seitsemän, voitaisiin nimittää ilman hakumenettelyä sanotun lainkohdan tarkoittamiin lääninhallitusten tarkastajan virkoihin. Kunnan palveluksesta valtion palvelukseen siirrettävän henkilöstön aseman järjestämisestä on tarkoitus säätää asetuksella.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

momentin 11 kohdassa tarkoitetut mainontaa koskevat samoin kuin 70 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua valvontaa koskevat määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle sekä alkoholijuomien vähittäismyynnin, anniskelun, mainonnan sekä mainontaa ja muuta myyminen edistämistoimintaa koskevan kiellon osalta myös lääninhallituksille.

73 §

Lääninhallituksen tehtävänä on valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä asetettuja ehtoja noudatetaan läänin alueella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja valvonta-tehtäviä varten lääninhallituksissa voi olla tarkastajan virkoja. Näihin valvontatehtäviin voidaan määrätä myös muita lääninhallituksen virkamiehiä.

75 §

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa yleiset ohjeet 73 §:ssä tarkoitettun valvonnan suorittamisesta.

77 §

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä on oikeus päästä tarkastamaan tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa tarkoitettua tehdasta ja muuta valmistuspaikkaa ja työpaikkaa, laitosta ja myyntipaikkaa sekä niiden varastoja, kirjanpitoa, kirjeenvaihtoa, luetteluita ja muita valvonnassa tarvittavia asiakirjoja. Sama oikeus on alkoholiyhtiön asettamalla ja 70 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä yhtiön tarkastajalla, sekä olutta valmistavan tehtaan osalta tullilaitoksen asianomaisella virkamiehellä.

80 §

Sosiaali- ja terveysministeriön ja lääninhallituksen asianomaisella virkamiehellä sekä alko-

holiyhtiöllä on oikeus saada viranomaisilta virka-apua sekä tarpeellisia tietoja ja lausuntoja tämän lain noudattamisen valvomista ja alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selville saamista ja ehkäisemistä varten.

106 §

Joka ei tyydy alkoholiyhtiön hallintoneuvoston 1 momentissa mainitussa asiassa tekemään päätökseen tai katsoo hallintoneuvoston taikka lääninhallituksen toimenpiteen olevan sellaisen kuin 1 momentissa on säädetty, saa hakea siihen muutosta sosiaali- ja terveysministeriöltä kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedoksi saamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kunnallisten alkoholitarkastajien pää- ja sivuvirat lakkautetaan tämän lain voimaan tullessa. Päävirkaiset kunnalliset alkoholitarkastajat nimitetään kuitenkin ilman hakumenettelyä 73 §:ssä tarkoitettuihin tarkastajan virkoihin. Tarkastajien aseman järjestämisestä eräissä tapauksissa säädetään asetuksella.

2.

Laki

keskioluesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä heinäkuuta 1968 keskioluesta annetun lain (462/68) 16 §:n 2 momentti,
muutetaan 37 §, 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 2 ja 4 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 39 §:n 2 momentti 6 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (253/87) ja 39 §:n 4 momentti 13 päivänä elokuuta 1976 annetussa laissa (679/76) seuraavasti:

37 §

Lääninhallituksen tehtävistä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä asetettujen ehtojen noudattamisen valvonnassa on soveltuvien osin voimassa, mitä alkoholilain 73 ja 75 §:ssä on säädetty.

38 §

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäksi, että alkoholiyhtiö ja lääninhallitukset suorittavat niille tämän lain ja sen nojalla annettu-

jen säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat valvonta- ja muut tehtävät.

39 §

Tämän lain noudattamisen välittömästä valvonnasta, lukuunottamatta tullilaissa (573/78) tarkoitettuja muonitusvarastoja, huolehtii alkoholiyhtiö sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Vähittäismyynnin, anniskelun, mainonnan sekä mainontaa ja muuta myynninedistämistoimintaa koskevan kiellon noudattamisen valvonta kuuluu lähinnä lääninhallitukselle ja paikallinen valvonta lähinnä poliisille. Keskioluen myynti ja mainonta sekä mainontaa ja muuta myynninedistämistoimintaa koskevan kiellon noudattaminen Suomen ja ulkomaiden välillä kulkevilla suomalaisissa aluksissa ovat sosiaali- ja terveysministeriön valvon-
nassa.

Hallintoneuvoston antamat keskioluen vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa koskevat sekä 3 momentissa tarkoitettut yleiset määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle, lääninhallituksille ja poliisille.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kunnallisten alkoholitarkastajien pää- ja sivuvirkojen lakkauttamisesta ja päävirkaisten alkoholitarkastajien nimittämismenettelystä on voimassa, mitä päivänä kuuta 199 annetuissa laissa alkoholilain muuttamisesta (/) on säädetty.

3.

Laki

raittiuslainsäädännön 4 §:n 1 momentin muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 19 päivänä marraskuuta 1982 annetun raittiuslainsäädännön (828/82) 4 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

4 §

Kunnassa on raittiuslautakunta, jonka on huolehdittava raittiuden edistämisestä sekä alkoholiohjelmien seuraamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Tuulikki Hämäläinen

1.

L a k i

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun alkoholilain (459/68) 38 §, 75 §:n 2 ja 3 momentti sekä 98 §,

sellaisina kuin niistä ovat 38 §:n 1 momentti 15 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1125/89), 75 §:n 2 ja 3 momentti 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (971/80) ja 98 § 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1277/87), sekä

muutetaan 69 §, 72 §, 73 §, 75 §:n 1 momentti, 77 §:n 1 momentti, 80 § ja 106 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 69 § 19 päivänä marraskuuta 1982 annetussa laissa (829/82), 72 § 13 päivänä elokuuta 1976 annetussa laissa (678/76), 73 § edellä mainitussa 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa sekä 77 §:n 1 momentti 27 päivänä elokuuta 1976 annetussa laissa (714/76), sekä

lisätään 73 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

38 §

Toimikunta, johon kuuluu kunnallinen alkoholitarkastaja, kunnan raittiuslautakunnan tai muun vastaavan kunnallisen toimielimen jäsen sekä vähittäismyynnin paikallinen esimies, voi yksimielisellä päätöksellä, niin kuin asetuksella tarkemmin säädetään, kieltää määrääjäksi, vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään kolmeksi vuodeksi, alkoholijuomien vähittäismyynnin sille, joka on tuomittu alkoholilainsäädännön rikkomisesta tai joka muutoin ilmeisesti käyttää väärin alkoholijuomia tai muita päihdyttäviä aineita.

Alkoholijuomien myynti voidaan 1 momentissa säädetyn ajaksi poliisipiirin päällikön tai sosiaalilautakunnan esityksestä kieltää myös ilmeisesti täyttä ymmärrystä vailla olevalle sekä sellaisessa tapauksessa, jossa alkoholijuomien käytöstä ilmeisesti aiheutuu haittaa tai vaaraa asianomaiselle itselleen tai hänen ympäristölleen.

69 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asiana on, huomioon ottaen kuitenkin mitä 71 §:ssä säädetään, valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäksi että alkoholiyhtiö ja 73 §:ssä

38 §

(38 § kumotaan)

69 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asiana on, huomioon ottaen kuitenkin mitä 71 §:ssä säädetään, valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäksi, että alkoholiyhtiö ja lääninhalli-

Voimassa oleva laki

mainitut kunnalliset alkoholitarkastajat suorittavat kukin toimialallaan niille tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat valvonta- ja muut tehtävät.

72 §

Alkoholiyhtiön hallintoneuvoston antamat alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa koskevat sekä 11 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitetut samoin kuin 70 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua *valvontaa* koskevat määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle sekä alkoholijuomien vähittäismyynnin, anniskelun, mainonnan sekä mainontaa ja muuta myynninedistämistoimintaa koskevan kiellon osalta myös *kunnallisille alkoholitarkastajille*.

73 §

Kunnassa, jossa on alkoholijuomien vähittäismyynti- tai anniskelupaikka, tulee olla kunnallinen alkoholitarkastaja valvomassa, että lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä asetettuja ehtoja noudatetaan.

75 §

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa yleiset ohjeet *kunnallisen alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa tehtävistä.*

Kunnallisen alkoholitarkastajan tai hänen apulaisensa virkaan valittavalla tulee olla sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymä koulutus.

Kunnallisesta alkoholitarkastuksesta määrätään tarkemmin johtosäännössä.

77 §

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä lääninhallituksen asianomaisella *viran tai toimen haltijalla* on oikeus päästä tarkastamaan tässä laissa tai sen nojalla asetuksessa tarkoitettua tehdasta ja muuta valmistuspaikkaa ja työpaikkaa, laitosta ja myyntipaikkaa sekä niiden varastoja, kirjanpitoa, kirjeenvaihtoa, luet-

Ehdotus

tukset suorittavat kukin toimialallaan niille tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaan kuuluvat valvonta- ja muut tehtävät.

72 §

Alkoholiyhtiön hallintoneuvoston antamat alkoholijuomien vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa koskevat sekä 11 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitetut *mainontaa* koskevat samoin kuin 70 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua valvontaa koskevat määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle sekä alkoholijuomien vähittäismyynnin, anniskelun, mainonnan sekä mainontaa ja muuta myynninedistämistoimintaa koskevan kiellon osalta myös *lääninhallituksille*.

73 §

Läninhallituksen tehtävänä on valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sekä asetettuja ehtoja noudatetaan läänin alueella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja valvontatehtäviä varten lääninhallituksissa voi olla tarkastajan virkoja. Näihin valvontatehtäviin voidaan määrätä myös muita lääninhallituksen virkamiehiä.

75 §

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa yleiset ohjeet 73 §:ssä tarkoitetun valvonnan suorittamisesta.

(2 mom. kumotaan)

(3 mom. kumotaan)

77 §

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä lääninhallituksen asianomaisella *virkamiehellä* on oikeus päästä tarkastamaan tässä laissa tai sen nojalla *annetuissa* asetuksessa tarkoitettua tehdasta ja muuta valmistuspaikkaa ja työpaikkaa, laitosta ja myyntipaikkaa sekä niiden varastoja, kirjanpitoa, kirjeenvaihtoa, luet-

Voimassa oleva laki

teloita ja muita valvonnassa tarvittavia asiakirjoja. Sama oikeus on alkoholiyhtiön asettamalla ja 70 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä yhtiön tarkastajalla, sekä olutta valmistavan tehtaan osalta *tullihallituksen* asianomaisella *viran tai toimen haltijalla ja vähittäismyynti- ja anniskelupaikan osalta kunnallisella alkoholitarkastajalla.*

80 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asianomaisella *viran- tai toimenhaltijalla*, alkoholiyhtiöllä ja *kunnallisella alkoholitarkastajalla* on oikeus saada viranomaisilta virka-apua sekä tarpeellisia tietoja ja lausuntoja tämän lain noudattamisen valvomista ja alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selville saamista ja ehkäisemistä varten.

98 §

Kunnan 73 §:n nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtioneosuudesta annettua lakia (677/82), jollei lailla ole toisin säädetty.

106 §

Joka ei tyydy alkoholiyhtiön hallintoneuvoston 1 momentissa mainitussa asiassa tekemään päätökseen tai katsoo hallintoneuvoston *tai kunnallisen alkoholitarkastajan* toimenpiteen olevan sellaisen kuin 1 momentissa on *sanottu*, saa hakea siihen muutosta sosiaali- ja terveysministeriöltä kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedoksi saamisesta.

Ehdotus

teloita ja muita valvonnassa tarvittavia asiakirjoja. Sama oikeus on alkoholiyhtiön asettamalla ja 70 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä yhtiön tarkastajalla, sekä olutta valmistavan tehtaan osalta *tullilaitoksen* asianomaisella *virkamiehellä.*

80 §

Sosiaali- ja terveysministeriön *ja lääninhallituksen* asianomaisella *virkamiehellä* sekä alkoholiyhtiöllä on oikeus saada viranomaisilta virka-apua sekä tarpeellisia tietoja ja lausuntoja tämän lain noudattamisen valvomista ja alkoholipitoisten aineiden väärinkäytön selville saamista ja ehkäisemistä varten.

98 §

(98 § kumotaan)

106 §

Joka ei tyydy alkoholiyhtiön hallintoneuvoston 1 momentissa mainitussa asiassa tekemään päätökseen tai katsoo hallintoneuvoston *taikka lääninhallituksen* toimenpiteen olevan sellaisen kuin 1 momentissa on *säädetty*, saa hakea siihen muutosta sosiaali- ja terveysministeriöltä kolmenkymmenen päivän kuluessa tiedoksi saamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kunnallisten alkoholitarkastajien pää- ja sivuvirat lakkautetaan tämän lain voimaan tullessa. Päävirkaiset kunnalliset alkoholitarkastajat nimitetään kuitenkin ilman hakumenettelyä 73 §:ssä tarkoitettuihin tarkastajan virkoihin. Tarkastajien aseman järjestämisestä eräissä tapauksissa säädetään asetuksella.

2.

Laki**keskioluesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä heinäkuuta 1968 keskioluesta annetun lain (462/68) 16 §:n 2 momentti,
muutetaan 37 §, 38 §:n 1 momentti, 39 §:n 2 ja 4 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 39 §:n 2 momentti 6 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa
 (253/87) ja 39 §:n 4 momentti 13 päivänä elokuuta 1976 annetussa laissa (679/76) seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

16 §

Antamistaan vähittäismyyntioikeuksista on
 alkoholiyhtiön ilmoitettava paikalliselle poliisi-
 pirin päällikölle ja kunnalliselle alkoholitar-
 kastajalle.

(2 mom. kumotaan)

37 §

Mikäli kunnassa on alkoholilain nojalla va-
 littu kunnallinen alkoholitarkastaja, toimii hän
 myös tässä laissa tarkoitettuna kunnallisena
 tarkastajana, ja on tarkastajalle kuuluvista
 tehtävistä sekä tarkastajan palkkauksesta ja
 toiminnasta aiheutuvien menojen korvaamisesta
 soveltuvien osin voimassa, mitä alkoholilain
 73 - 75 §:ssä on säädetty.

37 §

Lääninhallituksen tehtävistä tämän lain ja
 sen nojalla annettujen säännösten ja määräys-
 ten sekä asetettujen ehtojen noudattamisen
 valvonnassa on soveltuvin osin voimassa, mitä
 alkoholilain 73 ja 75 §:ssä on säädetty.

38 §

Sosiaali- ja terveysministeriön *asiana* on val-
 voa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja
 säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäk-
 si, että alkoholiyhtiö ja kunnalliset alkoholitar-
 kastajat suorittavat niille tämän lain ja sen
 nojalla annettujen säännösten ja määräysten
 mukaan kuuluvat valvonta- ja muut tehtävät.

38 §

Sosiaali- ja terveysministeriön *tehtävänä* on
 valvoa, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja
 säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan ja lisäk-
 si, että alkoholiyhtiö ja lääninhallitukset suo-
 rittavat niille tämän lain ja sen nojalla annettu-
 jen säännösten ja määräysten mukaan kuulu-
 vat valvonta- ja muut tehtävät.

39 §

Tämän lain noudattamisen välittömästä val-
 vonnasta, lukuunottamatta tullilaissa (573/78)
 tarkoitettuja muonitusvarastoja, huolehtii al-
 koholiyhtiö sen mukaan kuin asetuksella sää-
 detään. Vähittäismyynnin, anniskelun, mai-
 nonnan sekä mainontaa ja muuta myyminen-
 distämistoimintaa koskevan kiellon noudatta-
 misen paikallinen valvonta kuuluu kuitenkin
 lähinnä poliisille ja kunnallisille alkoholitar-
 kastajille. Keskioluen myynti ja mainonta sekä
 mainontaa ja muuta myyminen-
 distämistoimintaa koskevan kiellon noudattaminen Suomen

39 §

Tämän lain noudattamisen välittömästä val-
 vonnasta, lukuunottamatta tullilaissa (573/78)
 tarkoitettuja muonitusvarastoja, huolehtii al-
 koholiyhtiö sen mukaan kuin asetuksella sää-
 detään. Vähittäismyynnin, anniskelun, mai-
 nonnan sekä mainontaa ja muuta myyminen-
 distämistoimintaa koskevan kiellon noudatta-
 misen valvonta kuuluu lähinnä lääninhallituk-
 selle ja paikallinen valvonta lähinnä poliisille.
 Keskioluen myynti ja mainonta sekä mainon-
 taa ja muuta myyminen-
 distämistoimintaa koskevan kiellon noudattaminen Suomen ja ulko-

Voimassa oleva laki

ja ulkomaiden välillä kulkevista suomalaisissa aluksissa ovat sosiaali- ja terveysministeriön valvonnassa.

Hallintoneuvoston antamat keskioluen vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa koskevat sekä 3 momentissa tarkoitetut yleiset määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle, *kunnallisille alkoholitarkastajille* ja poliisille.

Ehdotus

maiden välillä kulkevista suomalaisissa aluksissa ovat sosiaali- ja terveysministeriön valvonnassa.

Hallintoneuvoston antamat keskioluen vähittäismyynnin ja anniskelun hoitoa ja valvontaa koskevat sekä 3 momentissa tarkoitetut yleiset määräykset ja ohjeet on toimitettava tiedoksi sosiaali- ja terveysministeriölle, *läänihallituksille* ja poliisille.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kunnallisten alkoholitarkastajien pää- ja sivuvirkojen lakkauttamisesta ja päävirkasten alkoholitarkastajien nimittämismenettelystä on voimassa, mitä päivänä kuuta 199 annettussa laissa alkoholilain muuttamisesta (/) on säädetty.

3.

Laki**raittiuslainsäädännön 4 §:n 1 momentin muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 19 päivänä marraskuuta 1982 annetun raittiuslainsäädännön (828/82) 4 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

4 §

Kunnassa on raittiuslautakunta, jonka on huolehdittava raittiuden edistämisestä sekä alkoholiliiketoiminnan ja alkoholilain (459/68) valvonnan seuraamisesta.

Ehdotus

4 §

Kunnassa on raittiuslautakunta, jonka on huolehdittava raittiuden edistämisestä sekä alkoholiliiketoiminnan seuraamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.